

Posudek vedoucího práce

Autor/ka práce	Bc. Eva Matyášová
Název práce	Legislativní rámec praxe pohledem pracovníků a pracovníků oddělení sociálně – právní ochrany dětí

FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI A CELKOVÝ DOJEM

Splňuje práce kritéria odborného textu?	Ano s chybami v citacích v textu
Obsahuje abstrakt v Čj, Aj?	ANO
Obsahuje Závěr?	ANO
Obsahuje seznam literatury?	ANO
Obsahuje čestné prohlášení?	ANO
Splňuje rozsah?	ANO
Je práce členěna adekvátně s ohledem na ZVO a OD?	ANO
Kontrola podobnosti dle Turnitin	25 % (viz více komentář)

Slovní komentář

Z hlediska rozsahu i dalších kritérií, které jsou kladeny na diplomové práce OD 9/2018, splňuje předkládaná práce Bc. Evy Matyášové stanovené náležitosti. Výjimkou z toho je ale práce se zdroji, resp. její část. Kontrola Turnitin určila shodu s dalšími pracemi na 25 %. Část z toho jsou samozřejmě odkazované zdroje, či použití konkrétních slov, či slovních spojení, čehož se zvláště u tématu, které popisuje legislativní rámec, nelze vyhnout (např. obrat sociálně – právní ochrana dětí, nebo Listina základních práv a svobod, či obrat působnost v oblasti veřejné správy). Určitou část ale tvoří citace, které nejsou označeny v textu uvozovkami, byť jsou v odkazovaných zdrojích uvedeny i konkrétní strany, ze kterých je čerpáno. Příkladem toho je hned v první odkazovaný zdroj v Úvodu, nebo str. 28 a popis Dilematu mezi komplexností a zjednodušováním cílů práce s klientem, který je v některých částech doslova citován. Stejně tak pak na str. 40 aj. Domnívám se, že v tomto ohledu se jedná spíše o opomenutí vložení uvozovek k těm částem textu, které jsou použity přímo z textu zdroje. Zdroj je tak zmíněn, ale z textu není zřejmé, které části jsou přímo citací a které parafrází.

ZNĚNÍ ZÁKLADNÍ VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Je ZVO formulována?	ANO
Jsou pojmy v ní operacionalizovatelné?	ANO
Spadá ZVO do oboru SACH?	ANO
Je netriviální?	ANO
Je otevřená / uzavřená adekvátně s ohledem na zaměření práce?	ANO

Slovní komentář

Autorka v textu formuluje otázku: „*Jak pracovníci vybraného OSPOD vnímají dopady legislativního rámce na praktickou realizaci jejich činnosti v přímé práci s klienty?*“. Položená otázka je zodpověditelná, spadá do oboru SACH a není triviální a reflektuje potenciální napětí mezi právním diskursem a ostatními diskursy sociální práce.

KONCEPTUÁLNÍ ČÁST

Jsou konceptualizovány všechny potřebné pojmy ZVO?	ANO
Jsou konceptualizovány adekvátně s ohledem na ZVO?	ANO
Je konceptualizace srozumitelná?	ANO
Obsahuje současný stav poznání (nepovinné)?	Ne

Slovní komentář

S ohledem na zvolený postup sběru a analýzy dat (IPA) lze říci, že je v konceptuální práci vše, co by v ní být mělo a také ale části, které se zdají být nikoliv zbytečné, ale rozhodně ne nutné. Některé části by bylo vhodné více rozpracovat.

Autorka (v souladu s obvyklými postupy u IPA) nekonceptualizuje vnímání, protože to je součástí samotné metody a procesu operacionalizace v IPA. Autorka textu popisuje legislativní rámec výkonu sociální práce a jeho specifikace v kontextu OSPOD (kap. 1 a 3). V kapitole 2 je základně popsán teoretický rámec, který je využit pro ukotvení právní složky výkonu sociální práce do jejího možného celkového přehledu – právě diskursivní praxe se k tomu může hodit, protože vedle tzv. právního diskursu popisuje také diskursy ostatní, které se podílejí na výkonu praxe. Právní diskurs mohl být více rozvedený, specifičtěji popsáný. Kapitola 4 je pak, dle mého, v podstatě v práci nadbytečná, protože sice s tématem souvisí, ale nikoliv přímo (práce není zaměřena na rozhodování, ale vnímání dopadu právního rámce do praxe). Dilematické situace nemusí s kontextem právního diskursu souviset, resp. není zřejmé, proč by měl souviset zrovna tento rámec dilemat a ne jiný.

METODOLOGICKÝ RÁMEC

Je k operacionalizaci využita konceptuální část?	U IPA není nutné
Je metoda výzkumu zvolena adekvátně k ZVO?	ANO
Je metoda analýzy dat zvolena adekvátně?	ANO
Je popsán výběr vzorku?	ANO
Odpovídá výběr vzorku znění ZVO?	ANO
Jsou popsány limity výzkumu a etický rozměr výzkumu?	ANO

Slovní komentář:

Autorka v kapitole 5 popisuje jak metodu IPA a její kořeny, tak způsob výběru komunikačních partnerek a základní charakteristiky z hlediska věku a oblasti působení. Popisuje také proces operacionalizace v rámci IPA, způsob sběru a analýzy dat, stejně jako dodržení etických principů a reflexi kvality předkládaných zjištění. Metodologický rámec je zpracován kvalitně. V kap. 6.1. je také zmíněno, že autorka textu testovala znění otázek s kolegyní z pracoviště, které zaměřením odpovídá cílové skupině výzkumu, což považuji za velmi vhodný a fajn krok, který v podstatě odpovídá realizaci pilotního šetření před samotným sběrem dat.

VÝZKUMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Odpovídají výzkumná zjištění na ZVO?	ANO
Jsou použity nástroje analýzy dat adekvátně?	ANO
Je prezentace zjištění srozumitelná?	ANO
Je analýza dat prezentována v textu práce adekvátně?	ANO

Slovní komentář:

Autorka v textu prezentuje jednotlivá témata a subtémata. Popisuje také reflexi vlastní výchozí pozici směrem k tématu, resp. poli, ve kterém je téma zkoumáno. V rámci první části jsou prezentována data vycházející z polo-strukturovaných rozhovorů. Tyto data, která jsou prezentována primárně bez

interpretace (v souladu se zvolenou metodou) jsou následně v kapitole 7 podrobeny reflexi stran různých teoretických konstruktů.

ZÁVĚR

S ohledem na výše uvedený doporučuji překládanou diplomovou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře (2) až výborně (1) s ohledem na průběh obhajoby.

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Prosím autorku textu, aby v rámci obhajoby reflektovala následující:

- Prosím o krátkou reflexi zacházení s přímými citacemi v práci a k chybějícím uvozovkám v textu.
- Jakou roli pro Vás hrála v konceptuální části kapitola o dilematech?
- Jakým způsobem ovlivnila Vaše zkušenost z rozhovoru s kolegyní (viz s. 44 Vašeho textu) Vaše pojetí rozhovorů s komunikačními partnerkami?
- Lze z rozhovorů říci, co a jak zapřičiňuje posun od „legislativa jako dogma“ k „legislativa jako nástroj“ k případnému „legislativa jako minimum“ (zmíněno např. na s. 49)?
- Jakými způsoby souvisí témata „pracovní prostředí“ a „vnímání pracovníků veřejností“ s legislativou?

Pak mě napadá několik otázek, které ale nemusí autorka textu vůbec v rámci obhajoby reflektovat. Píši je jako podnět také proto, že autorka sama s daným tématem přichází do kontaktu.

- Na s. 52 to z rozhovoru s Jitkou působí tak, že má nějakou vnitřní hranici toho, co je normalita (co by mělo být adekvátní jednání a chování rodičů a kdy se přistupuje k návrhu odebrání dítěte z rodiny), které ale není shodná s tím, jak je normalita vymezena legislativou. Není ale zřejmé, jestli jsou tyto dvě „normality“ (legislativní a profesní/osobní) Jitce nějak zřejmé / uvědomované? Reflektovala, či popisovala nějak Jitka, či ostatní komunikační partnerky to, jak definují onu normu z hlediska legislativy a z hlediska profesního uvážení?
- Do jaké míry (viz s. 53) je tedy pro komunikační partnerky legislativa také možná maska profesionála (jak v posledním ze svých článků píše Řezáč: Hranice spolupráce v sociální práci v kontextu náhradní rodinné péče), či nikoliv jen berlička, ale nástroj možnosti přenést další rozhodnutí na legislativní rámec? A je toto přenášení v něčem užitečné? Kde může být ohrožující?
- Jak moc se objevuje a jaký to může mít v praxi dopad, vnímání legislativy jako záruky morálky – viz s. 54 a „každý člověk v sobě nemá určitým způsobem nějaký morální rámec“, vůči čemuž Anežka staví právě legislativu jako zabezpečení práv klientů / lidí.
- Domnívám se, že zahlcení byrokratickými postupy může souviset také s dilematem procedurální nebo situační přístup.

V Praze dne 16. ledna 2022

Jan Kaňák